

EISTEDDFOD PWLLGLAS

yn Neuadd y Pentref Pwllglas, ger Rhuthun, LL15 2PB

DYDD SADWRN, MAI 11eg 2024

Amser dechrau:

Prynhawn: 12:00 o'r gloch   Hwyr: 6:00 y.h

Beirniaid:

Cerdd, Cerdd Dant a Chyfansoddi Tôn:

Mrs Bethan Antur, Llwyn Celyn, Llanuwchllyn, Y Bala, LL23 7TW

Llefaru, Llên a Barddoniaeth:

Mrs Haf Evans, Crud yr Awel, Ochr y Bryn, Henllan, LL16 5AT

Arlunio a Gwaith Llaw:

Mrs Nan Lloyd, Rhuthun

Coginio a Gosod Blodau:

Mrs Sioned Jones, Cwmtirmynach

Cyfeilyddion:

Cyfarfod y prynhawn: Sioned Williams, Pwllglas

Cyfarfod yr hwyr: Ann Edwards, Bodeirian, Prion, Dinbych, LL16 4SA

Arweinyddion:

Awen Williams, Menai Williams, Hywel Roberts, Tomos Williams

Pris Mynediad:

Prynhawn: Oedolion £5.00 Plant £1

Hwyr: Oedolion £5.00 Plant £1

Darperir bwyd am bris rhesymol

Swyddogion y Pwyllgor

Llywydd: Susan Edwards, Ty Brith, Pandy'r Capel, Corwen

Ysgrifennydd: Hawys Roberts, 89 Parc y Dre, Rhuthun,
Sir Ddinbych, LL15 1PG

07507 842413 / eisteddfodpwllglas@gmail.com

Trysorydd: Richard Roberts

Is – drysorydd: Glain Jones

Prif Stiward: Berwyn Dolben

Noder: Bydd sesiwn y prynhawn yn dechrau am 12:00 o'r gloch, felly'r gobaith yw y bydd cyfarfod yr hwyr yn cychwyn yn brydlon am 6 o'r gloch.

**Cydnabyddir cefnogaeth i'r Eisteddfod gan
Grŵp Cynefin a Read Construction.**

Cyfarfod y Prynhawn (i ddechrau am 12 o'r gloch)

CERDDORIAETH AC OFFERYNNOL

1. Unawd dosbarth derbyn ac iau	Hunanddewisiad	£6.00 i'w rannu
2. Unawd Blwyddyn 2 ac iau	Breuddwydio (Fel yr Urdd)	£7.00 i'w rannu
3. Unawd Blwyddyn 3 a 4	Helfa'r Hydref (Fel yr Urdd)	£8.00 i'w rannu
4. Unawd Blwyddyn 5 a 6	Dy Enw Di (Fel yr Urdd)	£10.00 i'w rannu
5. Cerdd dant Blwyddyn 2 ac iau	Ianto'r Cantor (Fel yr Urdd)	£7.00 i'w rannu
6. Cerdd dant Blwyddyn 3 a 4	Eisteddfod yr Urdd (Fel yr Urdd)	£8.00 i'w rannu
7. Cerdd dant Blwyddyn 5 a 6	Cân y Morfil (Fel yr Urdd)	£10.00 i'w rannu
8. Unawd piano dan 12 oed	Un darn o ddewisiad - <i>Tlws Blynyddol Mrs Gwenda Jones, Dinbych</i>	£10.00 i'w rannu
9. Unawd ar unrhyw offeryn cerdd (arwahan i'r piano) dan 12 oed	Un darn o ddewisiad (hyd at 4 munud)	£10.00 i'w rannu
10. Unawd Alaw Werin dan 12 oed	Hunanddewisiad	£10.00 i'w rannu
11. Deuawd dan 12 oed	Hunanddewisiad	£8.00, £6.00, £4.00
12. Parti Unsain neu ddeulais dan 12 oed	Hunanddewisiad	£20.00 i'w rannu

LLEFARU

13. Llefaru dosbarth derbyn ac iau	Hunanddewisiad	£6.00 i'w rannu
14. Llefaru Blwyddyn 2 ac iau	Esgidiau Newydd (Fel yr Urdd)	£7.00 i'w rannu
15. Llefaru i ddysgwyr Blwyddyn 2 ac iau	Dw i eisiau (Fel yr Urdd)	£7.00 i'w rannu
16. Llefaru Blwyddyn 3 a 4	P'un ddaeth gynta '?' (Fel yr Urdd)	£8.00 i'w rannu
17. Llefaru i ddysgwyr Blwyddyn 3 a 4	Cadw-mi-gei (Fel yr Urdd)	£8.00 i'w rannu
18. Llefaru Blwyddyn 5 a 6	Y Ras (Fel yr Urdd)	£10.00 i'w rannu
19. Llefaru i ddysgwyr Blwyddyn 5 a 6	Siopa (Fel yr Urdd)	£10.00 i'w rannu
20. Parti llefaru dan 12 oed	Hunanddewisiad	£20.00 i'w rannu

LLENYDDIAETH (RHYDDIAITH)

21. Blwyddyn 2 ac iau	5 brawddeg a llun o 'Fy hoff degan'	£7.00 i'w rannu
22. Blwyddyn 3 a 4	Trysor	£8.00 i'w rannu
23. Blwyddyn 5 a 6	Antur Fawr	£10.00 i'w rannu

ARLUNIO

24. 3 oed ac iau	Wyneb hapus	£5.00 i'w rannu
25. Meithrin a Derbyn	Pili Pala	£5.00 i'w rannu
26. Blwyddyn 1 a 2	Unrhyw aderyn	£7.00 i'w rannu
27. Blwyddyn 3 a 4	Unrhyw adeilad (arwahan i dŷ)	£8.00 i'w rannu
28. Blwyddyn 5 a 6	Dylunio poster yn hysbysebu'r Gemau Olympaidd (Ym Mharis)	£10.00 i'w rannu

GWAITH LLAW

29. 3 oed ac iau	Llun yn defnyddio eich llaw	£5.00 i'w rannu
30. Meithrin a Derbyn	Unrhyw beth allan o blat papur	£5.00 i'w rannu
31. Blwyddyn 1 a 2	Coron	£7.00 i'w rannu
32. Blwyddyn 3 a 4	Eitem yn defnyddio potel blastig	£8.00 i'w rannu
33. Blwyddyn 5 a 6	Creu medal i'r gemau Olympaidd	£10.00 i'w rannu

COGINIO

34. Derbyn ac iau	Addurno 4 cracer sawrus gyda chynhwysion llysieuol	£5.00 i'w rannu
35. Blwyddyn 1 a 2	Brechdan agored wedi ei addurno	£7.00 i'w rannu
36. Blwyddyn 3 a 4	4 cacen pili pala	£8.00 i'w rannu
37. Blwyddyn 5 a 6	Bocs bwyd iach	£10.00 i'w rannu

GOSOD BLODAU

38. Gosod blodau 16 oed ac iau	Gosodiad mewn tebot	£10.00 i'w rannu

Cyfarfod yr hwyr (i ddechrau am 6:00 yr hwyr)

CERDDORIAETH AC OFFERYNNOL

1. Unawd Blwyddyn 7, 8, 9 a 10	Hunanddewisiad	1af £15 2il £10 3ydd £8
2. Unawd dan 19 oed	Hunanddewisiad	1af £20 2il £15 3ydd £10
3. Unawd 19 – 30 oed	Hunanddewisiad	1af £25 2il £20 3ydd £15
4. Y Brif Unawd	Hunanddewisiad (<i>cystadleuwyr i anfon copi / cysylltu gyda'r cyfeilydd erbyn Ebrill 27 2024</i>)	1af £50 2il £30 3ydd £20
5. Unawd o Sioe Gerdd dan 30 oed	Hunanddewisiad	1af £25 2il £20 3ydd £15
6. Unawd dros 50 oed	Hunanddewisiad - <i>Tlws Blynyddol er cof am John a Ceri Owen, Hafod y Gân</i>	1af £25 2il £20 3ydd £15
7. Canu Emyn agored	Unrhyw Emyn	1af £25 2il £20 3ydd £15
8. Unawd Cerdd dant Blwyddyn 7, 8,9 a 10	Hunanddewisiad	1af £15 2il £10 3ydd £8
9. Unawd Cerdd dant dan 19 oed	Hunanddewisiad	1af £20 2il £15 3ydd £10
10. Unawd Cerdd dant 19 – 30 oed	Hunanddewisiad	1af £25 2il £20 3ydd £15
11. Unawd Alaw Werin 7,8,9 a 10	Hunanddewisiad	£1af £15 2il £10 3ydd £8
12. Unawd Alaw Werin dros 15 oed	Hunanddewisiad	1af £25 2il £20 3ydd £15
13. Unawd Wreiddiol Gymraeg	Hunanddewisiad (<i>cystadleuwyr i anfon copi / cysylltu gyda'r cyfeilydd erbyn Ebrill 27 2024</i>)	1af £30 2il £25 3ydd £20
14. Parti Unsain / Deulais (<i>Dim llai na 6 mewn nifer</i>)	Hunanddewisiad	1af £40 2il £25 3ydd £15

15. Cystadleuaeth Gorawl <i>(Dim llai na 16 mewn nifer)</i>	Dau ddarn cyferbyniol - <i>Tlws yn rhodd gan Gôr Pwllglas</i>	1af £100 2il £60 3ydd £40
16. Ensemble Lleisiol <i>(Perfformiad dim mwy na 5 munud)</i>	Hunanddewisiad gyda chyfeiliant neu'n ddi-gyfeiliant. Geiriau Cymraeg. <i>(cystadleuwyr i anfon copi / cysylltu gyda'r cyfeilydd erbyn Ebrill 27 2024)</i>	1af £30 2il £20 3ydd £15
17. Unawd Offerynnol 12-25 oed: <i>(Dim mwy na 7 munud)</i>	Hunanddewisiad	1af £25 2il £20 3ydd £15

LLEFARU

18. Llefaru blwyddyn 7,8,9,10	Hunanddewisiad	1af £15 2il £10 3ydd £8
19. Llefaru i ddysgwyr blwyddyn 7,8,9,10	Hunanddewisiad	1af £15 2il £10 3ydd £8
20. Llefaru 15 – 30 oed	Hunanddewisiad	1af £25 2il £20 3ydd £15
21. Prif Adroddiad	Hunanddewisiad	1af £50 2il £30 3ydd £20

★ S'GEN TI DALENT? ★

22. 'S'gen ti Dalent?' <i>Caniateir 2 funud ychwanegol i osod y llwyfan os yw'r cystadleuwyr yn dymuno defnyddio props/offer/ offerynnau cerdd a.y.b.</i> <i>Rhaid i'r perfformiad fod yn addas i gynulleidfa deuluol. Rhaid i'r perfformiad fod yn yr iaith Gymraeg neu'n ddi-iaith. Ni chaniateir i gystadleuwyr berfformio darn a berfformir ganddynt mewn cystadleuaeth arall yn yr Eisteddfod.</i>	Cystadleuaeth unigryw yw hon er mwyn creu ychydig o adloniant. Agored i unigolion / grwpiau neu gorau. Ceir 4 munud i ddiddanu'r gynulleidfa drwy ganu, dawnsio, actio, llefaru, dweud jôcs, canu offeryn, gwneud triciau, unrhyw beth fydd yn difyrru'r gynulleidfa.	<i>Dyfernir y wobr o £100 i'w rannu fel mae'r Beirniaid yn dymuno am y perfformiad/au sydd wedi eu diddanu orau.</i>

LLENYDDIAETH

23. Blwyddyn 7 a 8	Chwarae'n troi'n chwerw	1af £15 2il £10 3ydd £8
24. Blwyddyn 9 a 10	Llyncu Mul	1af £15 2il £10 3ydd £8
25. Blwyddyn 11 i 13	Ymson tra'n cerdded ar hyd y traeth	1af £15 2il £10 3ydd £8
26. Limrig: Gorffennwch y Limrig	<i>'Mi syllais ar sgrîn y teledu, Yn gegrwth, ni allwn i gredu...'</i>	1af £8 2il £6 3ydd £4
27. Rhyddiaith agored	Y Llais yn fy nghlust	1af £15 2il £12 3ydd £10
28. Barddoniaeth agored	Y Brotest	1af £15 2il £12 3ydd £10
29. Barddoniaeth : Englyn Digrif	Englyn i'r ffermwr	1af £15 2il £12 3ydd £10
30. Cyfansoddi Emyn – Thema :	Emyn amserol i'r cyfnod	1af £15 2il £12 3ydd £10

CYFANSODDI TÔN

31. Cyfansoddi Tôn ar y geiriau canlynol	Dydd Gŵyl Dewi	1af £15 2il £12 3ydd £10

1. Ac heddiw'n Fawrth y cyntaf,
yn sŵn a chwerthin plant,
daw'r Gwanwyn iach o'r gaeaf,
wrth gofio Dewi Sant.

2. Ei gofio am ein harwain,
i'r werin oll yn Dad,
am wneud y Pethau bychain,
fel nawdd sant hoff ein gwlad.

3. Fel esgob chweched ganrif,
fel seren yn y nen,
ar gof mewn cerdd ac ysgrif,
a hedd colomen wen.

4. Yn syml oedd ei fywyd,
bu'n arddel ffordd o fyw.
Cymuned iddo'n wynfyd,
a chariad at ein Duw.

5. Bydd dathlu yn ein canu
llefaru a cherdd dant.
wrth gofio nawdd sant Cymru
ein hannwyl Ddewi Sant.

*Dyfan Phillips
Enillydd Cyfansoddi Emyr 2023*

ARLUNIO A GWAITH LLAW

32. Blwyddyn 7 i 11 (Arlunio)	Person enwog	£8.00 i'w rannu
33. Blwyddyn 7 i 11 (Gwaith llaw)	Llunio poster ar y cyfrifiadur yn hyrwyddo'r gemau Olympaidd	£8.00 i'w rannu
34. Gwaith Llaw Agored	Cerdyn ar gyfer priodas	£10.00 i'w rannu
35. Ffotograffiaeth Agored	Unrhyw olygfa	£10.00 i'w rannu

COGINIO A GOSOD BLODAU

36. Gosod Blodau Agored	Gosodiad yn defnyddio canwyll	£10.00 i'w rannu
37. Coginio Agored	Quiche	£10.00 i'w rannu
38. Coginio Agored	Cacen Foron (ryseit o'ch dewis)	£10.00 i'w rannu

AMODAU

1.	Ni wobrwyr oni bydd teilyngdod, a bydd hawl gan y Beirniaid i atal neu rannu'r wobwr.
2.	Bydd hawl gan y Beirniaid i ychwanegu at y wobwr, os bydd teilyngdod, i gystadleuwyr dan 16 oed.
3.	Pob cystadleuydd i ofalu am gopi i'r Beirniad [a'r Cyfeilydd].
4.	Y cystadleuwyr ar y Brif Unawd, Unawd Wreiddiol Gymraeg a'r Unawd allan o Unrhyw Sioe Gerdd i gysylltu â'r Cyfeilydd (07833 973557) erbyn Ebrill 27 2024.
5.	Os ceir unrhyw anhawster i gael copi ar gyfer unrhyw gystadleuaeth, cysyllter â'r ysgrifennydd.
6.	Caniateir i blant dan 16 oed ganu mewn unrhyw gyweirnod (heblaw yn y darnau gosod).
7.	Y Cyfansoddiadau mewn Llenyddiaeth, Barddoniaeth a Chyfansoddi Tôn i'w hanfon at y Beirniad [nid yr Ysgrifennydd] erbyn Dydd Sadwrn, Ebrill 27ain 2024.
8.	Cedwir hawlfraint ar y gwaith llenyddol gan yr Eisteddfod am flwyddyn.
9.	Y cynhyrchion yn yr adran Arlunio, Gwaith Llaw, Coginio a Gosod Blodau i'w dwyn i'r Neuadd cyn 6.00 o'r gloch Nos Wener, Mai 10eg 2024.
10.	Ar y cystadlaethau Llenyddiaeth, Arlunio, Gwaith Llaw, Coginio a Gosod Blodau Blwyddyn 11 ac iau, defnyddier enwau cywir (nid ffugenw), oedran a chyfeiriad e.e. Enw Ysgol.
11.	Dylai enw iawn pawb Blwyddyn 11 ac uwch yng nghystadlaethau a enwir yn amod 7 uchod fod yn llaw'r ysgrifennydd ynghyd â'r ffug enw, os na all y cystadleuydd fod yn bresennol, a dylai amgáu amlen wedi'i chyfeirio a'i stampio os dymunir cael y gwaith yn ôl.
12.	Dylai enwau [neu ffug enwau] cystadleuwyr fod ynghlwm â'u gwaith yn y cystadlaethau a enwir yn amodau 7 a 9 uchod.
13.	Mae pawb i fod yn gyfrifol am gael eu gwobrau ym mhob cystadleuaeth, [a'u heitemau yn 7 a 9 uchod].
14.	Ni chaniateir i'r buddugol ar y Brif Unawd gystadlu ar yr Unawd Wreiddiol Gymraeg.
15.	Pob cystadleuydd i fod yn yr oedran priodol yn ôl rheolau Eisteddfod yr Urdd, a phob cystadleuydd i ddilyn unrhyw newidiadau a chywiriadau yn y darnau gosod fel yr amlinellwyd gan Eisteddfod yr Urdd.
16.	Ni chaniateir gwrthdystiad cyhoeddus.
17.	Unrhyw ddarnau hunan ddewisiad i fod yn yr iaith Gymraeg.
18.	Yng nghystadleuaeth Cyfansoddi Emyr, bydd yr Emyr buddugol yn cael ei gynnwys yn rhaglen Eisteddfod 2025, ar gyfer cystadleuaeth Cyfansoddi Tôn.
20.	Byddwn yn tynnu lluniau yn ystod yr Eisteddfod a'u defnyddio ar gyfryngau cymdeithasol. Os nad ydych eisiau i'ch llun gael ei gynnwys, mae'n bwysig hysbysu'r ysgrifennydd cyn i'r gystadleuaeth ddechrau o.g.y.dd.